

Zitting 2003-2004

17 december 2003

BEKNOPT VERSLAG

MIDDAGVERGADERING

INHOUDSOPGAVE

Ontwerpen van decreet

- Middelenbegroting en algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2004 en bepalingen tot begeleiding van de begroting 2004
  - Algemene bespreking (*Voortzetting*)
(Sprekers : de heren Luc Martens, Gilbert Van Baelen, Julien Librecht, André Van Nieuwerkerke en Eric Van Rompuy, mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh, de heren Flor Ory en Dirk De Cock, mevrouw Brigitte Grouwels, de heer Kris Van Dijck, mevrouw Sonja Becq, de heer Luc Van den Brande, minister Marleen Vanderpoorten, minister Dirk Van Mechelen en minister-president Bart Somers) **3**
  - Artikelsgewijze besprekingen
(Sprekers : de heren Luc Martens, Gilbert Van Baelen en Felix Strackx, mevrouw Sonja Becq en mevrouw Mieke Van Hecke, minister-president Bart Somers) **15**

Ontwerp van tweede aanpassing van de werkingsbegroting van het Vlaams Parlement voor het begrotingsjaar 2003

- Bespreking en stemming
(spreker : de heer Etienne Van Vaerenbergh, secretaris) 17

Ontwerp van werkingsbegroting van het Vlaams Parlement voor het begrotingsjaar 2004

- Bespreking en stemming
(spreker : de heer Etienne Van Vaerenbergh, secretaris) 17

Begroting van de Vlaamse Ombudsdienst voor het begrotingsjaar 2004

- Bespreking en stemming
(spreker : de heer Etienne Van Vaerenbergh, secretaris) 18

Begroting van het Kinderrechtencommissariaat voor het begrotingsjaar 2004

- Bespreking en stemming
(spreker : de heer Etienne Van Vaerenbergh, secretaris) 18

Begroting van het Vlaams Instituut voor Wetenschappelijk en Technologisch Aspectenonderzoek voor het begrotingsjaar 2004

- Bespreking en stemming
(spreker : de heer Etienne Van Vaerenbergh, secretaris) 18

Ontwerpen van decreet

- Tweede aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2003
  - Hoofdelijke stemming
(Sprekers : de heren Jan Loones en Chris Vandenbroeke) 18
- Tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2003
  - Aangehouden stemmingsen
(Spreker : mevrouw Wivina Demeester-De Meyer) 18
  - Hoofdelijke stemming 19
- Bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2003
  - Aangehouden stemming 19
  - Hoofdelijke stemming 19
- Middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2004
  - Aangehouden stemmingsen 19
  - Hoofdelijke stemming
(Spreker : de heer Francis Vermeiren) 19
- Algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2004
  - Aangehouden stemmingsen 19
  - Hoofdelijke stemming 20

- Bepalingen tot begeleiding van de begroting 2004
  - Aangehouden stemming (Spreker : mevrouw Wivina Demeester-De Meyer) 20
  - Hoofdelijke stemming 20

Moties van aanbeveling

- Beleidsbrief Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen (Spreker : mevrouw Sonja Becq) 20
- Beleidsbrief Binnenlandse Aangelegenheden en Stedenbeleid 20
- Beleidsbrief Vlaams Woonbeleid 21

Regeling van de werkzaamheden 21

Aanwezig 21

Afwezig met kennisgeving 21

Afwezig zonder kennisgeving 21

MIDDAGVERGADERING VAN WOENSDAG 17 DECEMBER 2003

Voorzitterschap van de heer Johan De Roo, eerste ondervoorzitter

– *De vergadering wordt geopend om 14.16 uur.*

ONTWERPEN VAN DECREET

Middelenbegroting en algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2004 en bepalingen tot begeleiding van de begroting 2004

Algemene bespreking (*Voortzetting*)

De voorzitter : Aan de orde is de voortzetting van de algemene bespreking van het ontwerp van decreet houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2004, het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2004 en het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2004.

We behandelen nu de thema's onderwijs, vorming en wetenschapsbeleid.

De heer Luc Martens : In de commissie was het moeilijk om de programmaonderdelen te bespreken vanwege een aantal onduidelijkheden. Bij de bespreking heeft de minister ook een balans opgemaakt van haar onderwijsbeleid.

We verhelen de positieve aspecten niet. Er is een grote stijging van de financiële middelen, vooral dankzij de CAO'S. Dat heeft hoofdzakelijk positieve gevolgen voor de personeelsformatie. Die stijging is echter kleiner dan de totale stijging van de middelen. Dus het aandeel van de onderwijsbegroting in de totale middelen daalt.

De stijging van de werkingsmiddelen wordt in belangrijke mate geërodeerd door de stijging van de niet-onderwijsgebonden middelen. De scholen bevinden zich dus nog steeds in een moeilijke positie.

Het is positief dat de regering het groeipad naar gelijke financiële behandeling, ingevoerd door de vorige regering, volgt. De parameters zijn wel bijgestuurd zodat de scholen minder ontvangen dan geraamd. De streefcijfers worden echter niet gehaald. Er is ook nog geen nieuw financieringssysteem.

De heer Gilbert Van Baelen : Het groeipatroon van de werkingsmiddelen is inderdaad gehandhaafd, maar er zijn ook nog bijkomende middelen. De heer Martens vindt enveloppefinanciering beter zodat scholen zelf over de besteding kunnen beslissen. Als alle bijkomende middelen zo toegekend zouden zijn, dan zou de gelijke financiering van de netten al gerealiseerd zijn.

Alle parameters moeten in ogenschouw genomen worden. De bijkomende middelen zijn gelijk verdeeld. Als enkel het afgesproken groeipad gevolgd zou zijn, zou het vrij gesubsidieerd onderwijs veel minder middelen hebben.

De heer Luc Martens : Dat hangt af van de concrete uitwerking van het systeem. Als de middelen voor personeel meegerekend worden, is het normaal dat de verhouding bijna 100/100 is.

Minister Marleen Vanderpoorten : We hebben gekozen voor extra middelen voor het basisonderwijs en voor loonsverhoging. Als dat bij de werkingsmiddelen gevoegd was, zou er al een gelijke verdeling zijn. Beleid voeren is echter keuzes maken.

De heer Luc Martens : Bijkomend personeel inzetten zonder de werkingsmiddelen evenredig te verhogen, brengt het onderwijs in een precaire situatie. Het is nodig dat een en ander gekoppeld wordt.

Het is positief dat een aantal besparingen in het secundair onderwijs werden terugschroefd, maar het

bijzonder secundair en het nijverheidsonderwijs voelen zich verwaarloosd.

Minister Marleen Vanderpoorten : De overheid zal nooit voldoende middelen hebben om alle scholen de noodzakelijke hoogtechnologische apparatuur te geven.

De scholen moeten samenwerken, onderling en ook met het bedrijfsleven. De scholen willen dat ook, maar de top van de organisaties houdt dat tegen.

Scholen gemeenschappen uit het basisonderwijs hebben mij schriftelijk gevraagd om hen te helpen. Zij willen netoverschrijdend samenwerken, maar mogen niet van hun koepels.

De heer Luc Martens : Het komt me goed uit dat u schimpt op de koepels. Uiteindelijk beslissen de scholen. Dat zijn autonome VZW's en autonome inrichtende machten. De overkoepelende organisatie kan hen alleen overtuigen met argumenten.

U hebt ook bijkomende middelen voor het hoger onderwijs. De financiële toestand van de hoge scholen blijft precair, men wordt er geconfronteerd met een gemanipuleerde index, er is de problematiek van de beursstudenten en de hogeschoolstudenten worden nog steeds minder gefinancierd dan de universiteitsstudenten.

Telkens opnieuw zijn er aanzetten die echter, na verloop van tijd, blijven haperen.

De groei van het onderwijs voor volwassenen is een zeer goede ontwikkeling. Dit onderwijs heeft echter bijkomende financiële middelen nodig. Wanneer zal dit onderwijs deze middelen krijgen ? Zowel het gemeentelijk, het stedelijk, het gemeenschaps- als het vrije volwassenenonderwijs is verplicht om bijkomende financiële middelen te zoeken. De goede werking en geloofwaardigheid komen in het gedrang.

De heer Gilbert Van Baelen : CD&V heeft ervoor geopteerd om niet aanwezig te zijn gedurende de artikelsgewijze bespreking in de commissie. De meerderheidspartijen hebben echter een amendement ingediend om de financiële problemen van het volwassenenonderwijs op te lossen.

De heer Luc Martens : De financiële problemen van het volwassenenonderwijs worden niet met een amendement opgelost. Pas in de loop van februari of maart van volgend jaar zal men een deel van het verschuldigde bedrag geven.

Gisteren was ik aanwezig op een vergadering met 500 scholen, die 100.000 leerlingen en 17.000 leerkrachten vertegenwoordigden. Men heeft de voorbije jaren gefaald. Het onderwijs ontving het gevraagde vertrouwen niet. In zijn boek 'Trust' geeft Robert Bella aan dat er zonder vertrouwen niets kan functioneren. Ik wil dit boek hier dan ook aanbevelen.

Tijdens de vergadering van gisteren verklaarde men dat er de afgelopen jaren geen coherente onderwijsvisie was. Verder was men verbolgen over het feit dat, door de sturende instelling van de hogere overheid, het vrije initiatief wordt beknot. Bij dit laatste denkt men aan de inhoud van het onderwijs, de manier waarop deze inhoud verwerkt wordt en aan de organisatie van het onderwijs.

Bovendien vond men het ergerlijk dat de band tussen projecten en onderwijs voortdurend in vraag wordt gesteld. Zo zouden katholieke scholen het aan zichzelf verplicht zijn om ook islamonderricht te geven.

In het onderwijs wordt men ook men een steeds toenemende verantwoordingsplicht geconfronteerd en met de mythe van de meetbaarheid. Procedures worden belangrijker dan het inhoudelijke werk. Een laatste punt van ergernis was dat men de objectiveerbare verschillen tussen de onderwijs-netten maar blijft negeren.

Bij dit alles kan er dus niet omheen dat er in het onderwijs een sfeer van absolute ontgoocheling heerst. (*Applaus bij CD&V*)

De heer Gilbert Van Baelen : Collega Martens gaf in zijn betoog toe dat er, gedurende de afgelopen jaren,

meer financiële middelen dan ooit tevoren zijn besteed aan het onderwijs. Gedurende deze regeerperiode namen de toegekende middelen met 2,5 procent toe. Of dit nu afgedwongen werd door allerlei acties, wil ik in het midden laten.

Of extra toegekende middelen soms niet beter op een andere manier konden besteed worden, wil ik het midden laten. Zo kan men zich vragen stellen bij de 3 procent lineaire loonsstijging.

Er is inderdaad al veel gebeurd. We hebben echter ook nog heel wat werk voor de boeg. Ik denk hierbij onder andere aan de financiering van het leerplichtonderwijs. Indien we het beschikbare geld echter niet hadden gebruikt, waren we in conflict gekomen met de vakorganisaties en de directies.

Laat ons voor de toekomstige werkingsmiddelen naar een 100/100-verhouding, met een plus en een min voor elke leerling. Kwaliteitsvol onderwijs en niet het net of de structuur waartoe men behoort, moet echter centraal staan. De onderwijsverstrekkers hebben immers een aantal rechten maar ook een aantal plichten.

Collega Martens vroeg zich af wat de minister eigenlijk wilde bereiken met de werkgroep voor de financiering van het onderwijs. Volgens hem wil de meerderheid in feite enkel een vaag akkoord bereiken. Ik hoop echter dat CD&V in feite helemaal geen akkoord wil.

Een ander knelpunt is de infrastructuur van het onderwijs. De Vlaamse overheid moet inderdaad belangrijke initiatieven nemen om zowel de achterstand als de toekomstige noden van het onderwijs te kunnen opvangen. Tijdens deze regeerperiode heeft het onderwijs een bijkomend bedrag van ongeveer 10 miljard frank ontvangen.

Men moet zich echter durven afvragen wat de plaats en de rol is van de private en overheidsinitiatieven. Collega Suykens besluit terecht dat het private initiatief in het onderwijs heeft gefaald. Men slaagt er immers niet in om de 30 tot 40 procent voor infrastructuur bestemde middelen, zelf op te hoesten.

De heer Luc Martens : Dat is een onvoorstelbare uitspraak. Als een school deze middelen dus niet heeft, moet ze het maar vragen aan de ouders.

De heer Gilbert Van Baelen : Het feit dat het private initiatief deze 30 tot 40 procent tot nu toe steeds zelf betaalde, is historisch gegroeid. Jarenlang waren er geen problemen. Nu zou de overheid moeten opdraaien voor dit bedrag. U beweert dat alle problemen kunnen opgelost worden met de oprichting van een patrimoniumvennootschap. Wat bedoelt u hier echter mee ? Ik blijf met een aantal vragen zitten.

Het idee rond de patrimoniumvennootschap klinkt goed, maar het is belangrijk te beseffen dat een schoolgebouw geen commercieel goed is.

In het kader van de PPS-formule beweert de heer Martens dat de banken en verzekeringsmaatschappijen 1,25 miljard frank kunnen opbrengen. Als dat waar is, zou men niet moeten wachten op een initiatief van de minister, maar het beschikbare geld naar voor brengen.

Naast het private initiatief wordt er ook gediscussieerd over de rol van het gemeentebestuur. Moet het gemeentebestuur in de toekomst enkel als inrichtende macht handelen of ook als regisseur ? Sommigen vinden dat het gemeentebestuur eveneens zou moeten instaan voor de huisvesting van alle scholen in de gemeente, om zo beter tegemoet te kunnen komen aan de lokale noden en om de onrechtvaardige bevooroordeeling van het gemeentelijk onderwijs uit de wereld te helpen.

Het debat moet spoedig worden gevoerd, want er zijn veel problemen op het terrein. De chronische onderfinanciering zal door de Vlaamse Gemeenschap nooit kunnen worden opgelost. (*Applaus bij de VLD, sp-a en Groen!*)

De heer Julien Librecht : Wij begrijpen dat het niet eenvoudig is in deze economisch moeilijke tijd een budgettaire invulling te geven aan de maatschappelijke verbintenissen uit het verleden. De schulddpositie van Vlaanderen moet bovendien herbekeken worden en de nodige afspraken moeten worden gemaakt voor een

verdeling van de middelen. Toch is het niet normaal dat de SERV het verwijt maakt dat de procedures niet correct werden gevolgd en dat ze in strijd zijn met de principes van het beter bestuurlijk beleid. Elke dag bereiken ons nieuwe klachten over problemen.

De hogescholen maken hun grieven kenbaar en stellen aan de kaak dat zij met dezelfde middelen meer opdrachten moeten vervullen voor meer studenten. Het Vlaamse onderwijs is als waarborg voor de menselijke ontwikkeling een maatschappelijke noodzaak. Inzake de werkomstandigheden van het personeel in de hogescholen heeft het beleid keuzes gemaakt, maar alle initiatieven bleven ondermaats.

De cultuureducatie kadert in de noodzaak om te komen tot een zo volledig mogelijke vorming. Vroeger was het vanwege het fragmentaire onderwijs vaak niet mogelijk om mensen zich ten volle te laten ontwikkelen. Nu is het doel ernaar te streven de leerling de totaliteit van zijn mogelijkheden te laten bereiken. Dit doel wordt echter nog niet behaald. Een actieve begrotingsopbouw was op zijn plaats, maar de beleidsbrief van dit jaar was eigenlijk bijna dezelfde als die van 2002. De creatieve opleidingen in de hogescholen worden stiefmoederlijk behandeld. Het aantal leerlingen in deze richtingen is fors toegenomen, maar de beschikbare middelen zijn gedaald.

Het Nederlandstalig onderwijs in Brussel stelt ons voor een acuut probleem. De Nederlandstalige scholen zijn er niet meer voor de Nederlandstalige kinderen. Het aantal Nederlandstalige leerlingen is beneden de kritische grens gedaald en er heerst een grote ontevredenheid onder de ouders. Door de taalachterstand van vele leerlingen daalt de kwaliteit van het onderwijs. De praktische organisatie van een evenwichtig tweetalig onderwijs wordt hierdoor onmogelijk. Men moet dringend maatregelen nemen en bijhorende begrotingsdaden stellen.

Ook inzake de schoolinfrastructuur kunnen de scholen hun doelstelling om de middelen optimaal in te zetten in functie van een kwalitatief onderwijs niet meer waarmaken. Voor het levenslang leren, wat een belangrijk aspect is van de volksontwikkeling, worden de middelen bevroren.

Wij kunnen enkel besluiten dat de prioriteiten van de begroting verkeerd geïmplementeerd werden. Wij zullen deze begroting dan ook niet goedkeuren. (*Applaus bij het VB*)

De heer André Van Nieuwerkerke : Hoeveel deze regering ook in onderwijs geïnvesteerd heeft, toch zijn er nog heel wat terechte vragen naar meer. De volgende regering zal nog meer middelen moeten opzij leggen voor onderwijs. Dat zal niet evident zijn want onderwijs is nu al de grote slokop.

Precies daarom moet het onderwijs inspanningen leveren om de investeringen maximaal te laten renderen. Om er zeker van te zijn dat we alles uit het budget halen, moeten we zelfs durven te twijfelen aan een aantal vanzelfsprekendheden. Scholen werken al samen, maar doen dat voorlopig nog binnen de netten. Om versnippering te vermijden moet er misschien ook over de netten heen samengewerkt worden.

Voor de sp-a is en blijft de belangrijkste onderwijsdoelstelling kwalitatief onderwijs voor alle kinderen ongeacht hun afkomst of het net waar ze onderwijs volgen. De voorbije jaren heeft deze meerderheid veel geld geïnvesteerd om de personeelsformatie van de basisscholen uit te breiden. Maar voor ons moet ook de basisomkadering op een gerichter manier gefinancierd worden.

Deze meerderheid heeft ook belangrijke inspanningen geleverd voor de schoolgebouwen en de werking. We zouden deze middelen moeten verdelen volgens andere criteria : het geld moet verdeeld worden volgens de plichten waaraan de scholen voldoen.

Scholen die bereid zijn kinderen uit alle lagen van de bevolking gelijke rechten te geven, verdienen volgens ons meer personeel en werkingsmiddelen.

We moeten ook eens nagaan welke verplichtingen de scholen opgelegd krijgen van andere overheden. Omdat er geen middelen tegenover de veiligheidsvereisten, milieurielijnen en welzijnsvoorschriften staan, raken de onderwijsdoelstellingen in de verdrukking. We moeten de andere overheden daarover aanspreken.

De onderwijsverhouding moet zorgen voor een budget dat hoog genoeg is om de onderwijsdoelstellingen, zoals kosteloos onderwijs verstrekken, te realiseren. Het mozaïekdecreet bepaalt dat scholen de ouders informeren

waarvoor ze precies een bijdrage vragen. Eén op vijf scholen heeft nog geen bijdrageregeling. De hoogte van de bijdragen verschilt. Ondanks dit voorschrift weten lang niet alle ouders waar ze precies aan toe zijn.

Een goede bijdrageregeling zorgt voor duidelijkheid, maar doet de kosten evenwel niet dalen. Binnenkort moeten schoolbestuur en schoolraad bovendien overleg plegen over de bijdrageregeling. Dat zal scholen ertoe aanzetten na te denken over de kosten. Het tijdschrift Klasse publiceert een lijst met aanwijzingen om de kosten te beperken.

Omdat het best mogelijk is dat schoolraden instemmen met hoge bijdragen om het publiek elitair te houden, zal overleg alleen niet volstaan om de onderlinge verschillen te doen verdwijnen. Scholen moeten autonoom kunnen beslissen over schooluitstapjes, maar als het van sp-a afhangt komt er een maximumprijs. Dat is niet alleen duidelijk, maar garandeert ook de gelijkheid.

De heer Eric Van Rompuy : De heer Stevaert wil alle schoolkinderen dagelijks gratis een stuk fruit aanbieden. Hoeveel zal de nieuwe socialistische onderwijsvisie kosten ? Wat vindt de heer Van Nieuwkerke als onderwijsspecialist over dit voorstel ?

De heer André Van Nieuwkerke : De onderwijsfinanciering moet streven naar kosteloos leerlichtonderwijs in het kader van de gelijkheidsfilosofie. Die appel is een symbool.

Mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh : Er zijn al heel wat gemeenten waar de schoolkinderen dagelijks een stuk fruit krijgen. Voor veel kansarme kinderen is dat het enige stuk fruit. Dat kost ongeveer 2 euro. Door het voor iedereen gratis te maken, zullen alle netten ervan kunnen genieten.

De heer Luc Martens : De sp-a ontpopt zich tot een bende sinterklazen.

De heer Eric Van Rompuy : Het is toch niet de taak van de overheid zich met zo'n banale dingen bezig te houden.

Mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh : Dit initiatief werd opgestart vanuit een groep mensen, waaronder een aantal artsen, die bijvoorbeeld ook de borstkankerscreening organiseert.

De heer Eric Van Rompuy : Zo worden dus verkiezingen gewonnen : mensen iets wijsmaken, en er bovendien een maatschappelijke context aan geven.

De heer Flor Ory : Deze regering heeft veel inspanningen gedaan voor het onderwijs op alle niveaus, van kleuteronderwijs tot hoger onderwijs.

Het budget voor het volwassenenonderwijs en het onderwijs voor sociale promotie steeg sterk dankzij de compensatie voor gedeelde inschrijvingsgelden. Er was aandacht voor levenslang leren, gelijke onderwijskansen, de lonen, de uitvoering van de CAO's en de opmerkelijke stijging van de budgetten voor onderzoek en ontwikkeling.

De Jokerbeurs bleek een succes : er waren dit jaar in het hoger onderwijs 7.000 toekenningen meer dan het jaar ervoor. Ook voor 2004 is men bereid om de budgetten voor Onderwijs op te trekken.

Toch betreuren wij de besparingen op de infrastructuur : degelijke gebouwen zijn fundamenteel voor een goed onderwijs. Maar het is een oud zeer. Toenmalig minister Coens beweerde al dat het beter is te besparen op stenen dan op mensen.

Minister Marleen Vanderpoorten : Er zijn op dat vlak geen besparingen. Het budget voor infrastructuur zou ieder jaar met 2 miljard opgetrokken worden ; voor 2004 werd beslist dat eenmalig slechts met 1 miljard te doen.

De heer Flor Ory : Gelijke financiering van de netten blijft een bekommernis, maar mag geen prioriteit worden. Het verminderen van investeringen in of het minder snel laten groeien van uitgaven voor het

gemeenschapsonderwijs is in dat verband niet verdedigbaar.

Kwaliteitsvol onderwijs met gelijke kansen voor alle leerlingen moet het belangrijkste doel blijven. Daarom moet er meer aandacht gaan naar meer samenwerking rond bijvoorbeeld infrastructuur en leerlingenvervoer, en moeten we erover waken dat er investeringen op langere termijn gedaan worden.

Het nieuwe structuurdecreet voor het hoger onderwijs is goedgekeurd en leidt ons tot nieuwe belangrijke hervormingen, terwijl die van 1995 nog niet volledig zijn verteerd.

– *De heer Norbert De Batselier, voorzitter, treedt als voorzitter op.*

Het systeem van de gesloten enveloppe houdt geen rekening met de sterke toename van het aantal studenten. Er moet een belangrijke inhaalbeweging gemaakt worden voor de hogescholen, waar de berekende kostprijs per student nog steeds heel wat lager ligt dan die voor een universiteits- of een humaniorastudent.

Ondanks de beloofde gelijke betoelaging voor sociale voorzieningen van hogeschool- en universiteitsstudenten blijft een kloof bestaan. Het is jammer dat deze belofte niet helemaal werd waargemaakt.

Wij roepen de minister op om bij de budgetcontrole extra inspanningen te doen ten voordele van de rechtlijnigheid en de gelijkheid, bij de afwerking van de decreten een zo groot mogelijke waarborg voor de toekomst in te bouwen, een deel van de extra middelen van Lambermont in 2005 uit te trekken om optimale omstandigheden te creëren waarin de reorganisatie kan plaatsvinden en de historische belasting voorgoed weg te werken.

De heer Luc Martens : De voortdurende kritiek van Groen! brengt nooit iets op. Het spreekt het publiek naar de mond, maar onderneemt zelf niets. De groenen blaffen wel, maar bijten niet.

Minister Marleen Vanderpoorten : De heer Ory is realistisch in zijn benadering. Dat is niet het geval voor de heer Martens, die alles tegelijk schijnt te willen. Zijn fractiecollega's verwijten de regering dat ze te veel uitgeeft ; nu we realistisch zijn krijgen we te horen dat we niet genoeg realiseren.

De heer Dirk De Cock : Politici benaderen het onderwijs te veel vanuit een politieke hoek, zodat het pedagogische aspect wel eens vergeten wordt. De noden van de kinderen zijn primordiaal. Onderwijs is belangrijk voor de toekomst van de samenleving. Onderwijs en maatschappij zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

De hoge kwaliteit van ons onderwijs is geen verworven recht : er moet constant over gewaakt en aan gewerkt worden.

Kernvraag van het onderwijs is hoe we onze jonge mensen tot verstandige, competente, relatiebekwame burgers kunnen opvoeden. Kansarme en allochtone kinderen hebben altijd achterstand. Toch wijst onderzoek uit dat 70 procent van de normaalbegaafden uit die groep geen onderwijs krijgt dat bij hun mogelijkheden past. De taalachterstand speelt daarin een grote rol. Het gelijke-onderwijskansendecreet (GOK) heeft gelukkig een positief stuwende werking.

In het basisonderwijs resulteerde de denkoefening in de oprichting van scholengemeenschappen. Er kwamen kinderverzorgsters en kleutertuinen voor de kleuters. Volgens mij ligt de inscholing van de kleuters trouwens mee aan de basis van de kwaliteit van ons onderwijs. In het basisonderwijs wordt positief gereageerd op de coördinatoren. Inzake de werkdruk in het onderwijs is er een verbetering. Men kan hoe dan ook niet ontkennen dat de administratieve ondersteuning, de invoering van een zorgcoördinator en van een ICT-coördinator positieve evoluties zijn.

De hervormingen in het hoger onderwijs zijn pas in voege. Een eerste evenwicht is de installatie van de Nederlands-Vlaamse Accreditatie-Organisatie op 3 september jongstleden. De opvolgingsdecreten inzake de financiering en de studentenparticipatie zitten in de pijplijn. Voor de hogescholen is er zeker een inhaaloperatie noodzakelijk. Tot nog toe zijn daarvoor echter geen middelen gevonden.

Het volwassenenonderwijs wordt steeds belangrijker. De Huizen van het Nederlands illustreren hoe de aanpak van een bepaalde problematiek het best kan worden gecoördineerd. Er gaan stemmen op om deze sector door te lichten. Men zou moeten nagaan of de middelen niet adequater kunnen worden gebruikt.

Binnen de basiseducatie bestaat de vrees dat deze sector op één lijn zou worden gesteld met de rest van het volwassenenonderwijs. Het tempo van de basiseducatie is echter heel wat langzamer. De anderstalige nieuwkomers in de basiseducatie zijn bijvoorbeeld vaak analfabeet wanneer ze het Nederlands beginnen aan te leren.

Levenslang en levensbreed leren is erg belangrijk. Het concept levenslang leren heeft overal ingang gevonden. De term levensbreed leren wordt nog niet duidelijk ingevuld. Educatie die tot volksverheffing leidt, is nochtans de beste dam tegen antidemocratische tendensen.

Het terugschroeven van de besparingen geeft iets meer ademruimte in het secundair onderwijs. Het lerarentekort is tot redelijke proporties teruggebracht, onder meer dankzij de omstreden vervangingspool. Aan de preciaire situatie van de schoolinfrastructuur moet dringend verholpen worden.

Wij hechten veel belang aan participatie. Dat is de vertaling naar het onderwijs van de integrale democratie. Het verhaal van de inrichtende machten is iets van het verleden dat nog nawerkt in het heden. In werkelijkheid blijken leerkrachten en leerlingen weinig participatie te hebben in hun scholen. Misschien moeten we in de naschoolse vorming voor directies ook ruimte maken voor een onderdeel democratisch leidinggeven.

Ik besluit dat een duidelijke en soepele langetermijnvisie noodzakelijk is. Pluralisme en een correcte financiering moeten kernwoorden zijn. Deze evolutie mag niet leiden naar een nieuwe scholenoorlog, maar moeten ons helpen om het onderwijs definitief de eenentwintigste eeuw te laten binnentreden. (*Applaus bij de VLD, de sp-a en VU&ID*)

Mevrouw Brigitte Grouwels : Ik zal me beperken tot twee thema's, het GOK-decreet en het voorrangbeleid Brussel.

Het GOK-decreet is vandaag overal in Vlaanderen van kracht en een aantal bijstellingen blijken noodzakelijk. Ik meen dat eenoudergezinnen als GOK-indicator moeten worden opgenomen, zoals bij de zorgverbreding het geval is. Men moet er ook voor zorgen dat broertjes en zusjes naar dezelfde school kunnen gaan. Ten slotte zou ook de indicator 'de thuistaal is niet het Nederlands' een zeker autonoom gewicht moeten krijgen.

Het project Voorrangbeleid Brussel (VBB) krijgt in 2004 een verminderde subsidie. In september 2004 zou er geen nieuwe uitbreiding van scholen gepland zijn. Wij vragen ons af waarom. Er is immers behoefte aan een continuering en uitbreiding van dit project. Een ondersteuning van de basisscholen van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel is echt noodzakelijk. De minister wil de verankering van het VBB opnemen in het Brusseldecreeet, maar totnogtoe hebben we hiervan geen teksten gezien. Wij menen trouwens dat het VBB naar het secundair onderwijs moet worden uitgebreid. De stelling van het GOK-decreet dat alle leerlingen die in het bezit zijn van een getuigschrift basisonderwijs moeten worden beschouwd als leerlingen met thuistaal Nederlands, is een absurde maatregel. De bepaling dat men de eerste graad in drie jaar zou kunnen doorlopen, volstaat niet om te verhelpen aan de leerachterstand die het gevolg is van de taalachterstand van heel wat leerlingen.

Tot slot wil ik pleiten voor de uitvoering van de resolutie van meerderheid en oppositie over het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Deze resolutie biedt een totaalbeeld van de knelpunten. De regeling van het inschrijvingsrecht voor Brussel naar het voorbeeld van professor Verstegen en de verankering van het VBB zijn twee dringende zaken. Het zou echter jammer zijn indien het Brusseldecreeet zich daartoe zou beperken. Op basis van de begroting krijg ik helaas wel die indruk. (*Applaus bij CD&V*)

De heer Kris Van Dijck : Deze begrotingsbespreking was totnogtoe vooral een spel tussen meerderheid en oppositie. De oppositie brengt de pijnpunten naar voren en de meerderheidspartijen komen vertellen hoe goed het wel gaat.

Ik heb een andere invalshoek gezocht. Ik wil benadrukken dat we het onderwijs moeten klaarstomen voor een volwaardige deelname aan de eenentwintigste eeuw. Methoden, curricula en structuren komen onder druk te staan. We evolueren naar een nieuw onderwijstijdperk. Hiervan getuigen onder meer de investeringen in ICT en de aandacht voor het vergaren, verwerken en ordenen van informatie veeleer dan het louter van buiten leren van vooraf geselecteerde leerstof. Het Engels wordt steeds belangrijker in het onderwijs ten koste van het Frans.

Zorgverbreding, hoekenwerk, realistisch rekenen en inclusief onderwijs zijn aan een opmars bezig. Er wordt gesproken over levenslang en levensbreed leren en over netoverschrijdende samenwerking. Dit is meer dan louter theorie. In de praktijk wordt er doorgaans ook naar gehandeld.

Wat met het welbevinden van de leerkracht en de leerling in dit verhaal ? Welbevinden is de basis voor succes. In medisch-wetenschappelijke kringen leren we dat depressies één van de belangrijkste gezondheidsproblemen zijn in de wereld van vandaag. Ook Vlaanderen ontkomt hier niet aan : naar schatting 80.000 Vlaamse kinderen en adolescenten zijn depressief.

De redenen liggen misschien voor de hand maar de oplossingen niet. Het welbevinden in de school is zeker een factor. Pesten verhinderen en depressie vroegtijdig detecteren zijn directe maatregelen. Naast de uitbreiding van een aantal projecten is onderwijs op maat noodzakelijk. Uit onderzoek blijkt dat een vroegtijdige opsporing van stoornissen helpt. Een goede voorlichting van leerkrachten en CLB-personeel is nodig.

Het welbevinden kan ook verhoogd worden door meer aandacht voor sport en spel. Huistaken moeten weldoordacht zijn en bij de evaluatie moet de nadruk op stimulering liggen.

Ook de omgeving is bepalend. Het is dan ook wraakroepend dat investeringen in schoolinfrastructuur zoveel achterstand oplopen. Scholen vragen mij om te bemiddelen bij de Dienst voor Infrastructuurwerken van het Gesubsidieerd Onderwijs omdat hun dossier achteruitgeschoven wordt ten voordele van andere scholen, die wel pleitbezorgers hebben.

In het nieuwe innoverende onderwijstijdperk dat ons voor ogen staat, gaan onthaasting, spel en vriendschap hand in hand met leren en karaktervorming en is er voor elk kind onderwijs op maat.

De federale regering heeft maatregelen beloofd tegen het groeiende aantal zelfdodingen bij jongeren. De tijd dringt. Laat ons daar, binnen onze onderwijsbevoegdheid, werk van maken. (*Applaus bij CD&V en VU&ID*)

Minister Marleen Vanderpoorten : Uit studies blijkt inderdaad dat Vlaanderen goed scoort op het vlak van de traditionele onderwijsopdrachten, maar slecht op het vlak van welbevinden. Mijn beleid is dan ook steeds gericht op het verhogen van het welbevinden. Ik verwijs naar de maatregelen die ik inzake zorgverbreding heb genomen. Dat moet een van de prioriteiten zijn voor de toekomst.

De heer Kris Van Dijck : Ik wou het beleid niet met de vinger wijzen, maar een belangrijk probleem onder de aandacht brengen. Bij jongeren uit het secundaire onderwijs is het aantal zelfdodingen de helft van het aantal verkeersdoden.

Minister Dirk Van Mechelen : Dit begrotingsdebat is gestart in de commissie voor Financiën op 9 september. Het past dan ook om de verslaggevers en de diensten van het parlement, in het bijzonder de secretaris van de commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting, te danken voor hun inzet. Ik raad elkeen de lectuur van het lijvige verslag aan. In het bijzonder diegenen die het onderscheid tussen vastleggingen en ordonnanceringen nog niet onder de knie hebben.

Voorts wil ik ook alle sprekers van de plenaire begrotingsbesprekingen danken. De afwezigen hebben eens te meer ongelijk. Het is bewezen dat niet aan alle wensen kan voldaan worden, maar dat er keuzes moeten gemaakt worden.

Het begrotingsdebat behandelde in het bijzonder drie aspecten : het thesauriebeheer van de Vlaamse overheid, de beleidskeuzes voor 2004 en de zorg voor goed financieel management van Vlaanderen.

Uit de harde cijfers blijkt dat de Vlaamse regering de juiste keuzes heeft gemaakt. Er is geen sprake van ontsporingen. Bij het debat over de comptabiliteitsregeling moeten we een nieuw evenwicht zien te vinden tussen de klassieke begrotingsbesprekingen en rapporten of evaluaties van de beleidseffecten.

Deze Vlaamse regering heeft haar programma budgettair volledig verwezenlijkt en heeft op een weloverwogen manier gebruik gemaakt van de beschikbare middelen - in totaal besteedt Vlaanderen ongeveer 18 miljard euro. Ter staving van deze stelling wil ik 6 argumenten gebruiken.

Vooreerst heeft de Vlaamse regering een stringente budgettaire orthodoxie. Verder heeft ze de bestaande maatschappelijke noden consequent ingevuld, heeft ze voldoende aandacht besteed aan investeringen, heeft ze de schuldafbouw consequent aangepakt, heeft ze voldoende reserveringen uitgetrokken voor de toekomst en heeft ze geopteerd voor een verdere lastenverlaging voor burgers en bedrijven.

In de eerste plaats is er de budgettaire orthodoxie. Gedurende deze regeerperiode heeft de Vlaamse regering ervoor geopteerd om de strengste normen van de Hoge Raad van Financiën (HRF) te respecteren. Dit heeft er uiteindelijk voor gezorgd dat, voor de periode 1999-2002, het gecumuleerde overschot op de strengste norm van de HRF opliep tot 2,135 miljard euro.

Het besluit om dit strengste scenario te volgen betekende dat de Vlaamse regering een overschot moest boeken van 1,485 miljard euro. Indien men beide voorgaande cijfers optelt, dan stelt men vast dat de Vlaamse regering voor 3.62 miljard euro aan overschotten wist te genereren. Zo kon Vlaanderen voldoen aan de verplichtingen voor het Europese stabiliteitspact en zijn geloofwaardigheid versterken in Europa. Vlaanderen behoort tot de Europese top. Internationale ratingbureaus geven Vlaanderen trouwens ook de hoogst mogelijke score inzake kredietwaardigheid.

Onze budgettaire orthodoxie bewijzen we ook door gebruik te maken van de conjunctuurprovisie. Dit is een nieuw instrument. Ik wil deze conjunctuurprovisie omzetten in een conjunctuurfonds, om op een duurzame manier de ontvangsten te kunnen afstemmen op de inkomsten. Sinds de Lambermontakkoorden zijn we immers rechtstreeks afhankelijk van de economische conjunctuur.

Ten slotte wil er ook wijzen dat we onze middelen veeleer conservatief ingeschat hebben. Zo schatte de regering de inflatie voor 2003 en 2004 0,3 procent lager in dan in het meest recente economische budget. Alleen al op die manier werd een marge van 76,8 miljoen euro gecreëerd.

In de federale begroting werd de opbrengst van de gewestbelasting 64,2 miljoen euro hoger geraamd dan Vlaanderen ze inschrijft. In de wetenschap dat de fiscale capaciteit ook in 2004 zal stijgen met een geraamde opbrengst van 40 miljoen euro, betekent dit dat in de Vlaamse begroting voor 2004 een buffer zit van 219 miljoen euro. Die zal wel tegengeboekt worden door een aantal tegenvallers, zoals de noodzaak tot meer uitgaven voor het VFSIPH.

Deze Vlaamse regering heeft ook consequent de maatschappelijke noden ingevuld. Onderwijs slurpte 42,13 procent van de beschikbare middelen op. Aan welzijn en gezondheid werd 12,43 procent besteed, aan lokale besturen 9,73 procent en aan wegen- en waterwerken 6 procent. Milieu-uitgaven bekleeden de vijfde plaats.

Dit zijn realistische keuzes. De witte woede werd weggewerkt en voor het onderwijs kwam er een nieuwe CAO. Die CAO VI kostte ons in deze regeerperiode in totaal 700 miljoen euro aan bijkomende middelen.

Minister Landuyt heeft ook een oplossing uitgewerkt voor de problematiek van de nepstatuten. Talloze mensen kregen eindelijk zicht op een volwaardige arbeidsplaats.

Werkgelegenheidsinstrumenten, zoals werkwinkels, vorming en vliegende brigades, werden verder uitgewerkt. Vlaanderen blijft ook verder investeren in (basis)mobiliteit en verkeersveiligheid. Met deze begroting werd ook ten volle geopteerd voor een versterking van het sociaal-economische

relancebeleid. Aan de reguliere begrotingsmiddelen moet men in dit verband de middelen van het FFEU en de BAM toevoegen.

Collega Van Grembergen heeft ook resoluut extra middelen vrijgemaakt voor onze Vlaamse steden en gemeenten. Deze regering heeft dus gepoogd om onze gemeenten een stabiele financiële basis te bezorgen. Om de socio-economische uitdagingen te kunnen pareren, werd er voor een totaal bedrag aan 175 miljoen euro ingeschreven. Deze financiële middelen kunnen de komende weken en maanden ingezet worden.

Het Vlaams Parlement moet voortdurend over het socio-economische relancebeleid waken. Vlaanderen wil duidelijk kiezen voor een aantal speerpuntsectoren. Men moet de keuzes echter breed genoeg maken. Vlaanderen moet opteren voor de kennismaatschappij maar de Vlaamse regering heeft de plicht om ook het industriële weefsel kansen te bieden. Zo was ik persoonlijk een fervent voorstander van de verlaging van fiscale lasten op ploegenarbeid. Na het Renault-debacle was het Ford-debacle onze zoveelste les in nederigheid. Beslissingen worden niet langer uitsluitend in Vlaanderen genomen. We mogen echter niet pessimistisch worden. De recente successen van Volvo en Opel bewijzen immers dat het ook anders kan.

Vlaanderen werkt ook aan de uitbouw van de logistieke sector. Van het Deurganckdok zal er bijvoorbeeld een enorme impuls uitgaan. Uiteindelijk zal deze investering zorgen voor 5.000 tot 6.000 nieuwe jobs.

Vlaanderen moet op alle fronten vechten. De Vlaamse regering moet zich inspannen voor de uitbouw van de kenniseconomie, van de logistieke sector en van het industriële weefsel.

De verdere schuldafbouw is een vierde beleidslijn van deze begroting. De schuldafbouw was noodzakelijk voor de invoering van de euro. In 1999 had Vlaanderen nog een schuld van 6 miljard euro. In 2004 zou deze schuld tot 2,7 miljard euro moeten gedaald zijn. De trend is gezet. Deze Vlaamse regering heeft gedurende de hele regeerperiode geen enkele euro geleend en heeft geen enkele uitstaande lening moeten verlengen.

Sommigen hebben de vraag gesteld of het nuttig is de klemtoon te leggen op de schuldafbouw. Ik denk dat dit een essentieel pad is dat moet worden doorgetrokken. Elk miljard euro dat wordt afgelost, betekent een toename van 63 miljoen euro aan beleidsruimte. Tijdens deze regeerperiode werd op die manier meer dan 300 miljoen euro verworven. De schuldafbouw is ook een verstandige maatregel tegen de vergrijzing. In 2010 zal de Vlaamse schuld gedaald zijn tot 210 euro per burger.

Over de zorgverzekering heb ik de voorbije dagen geen kritiek gehoord, dus ik denk daaruit te mogen besluiten dat dit instrument naar behoren functioneert. Eind 2004 zullen de opgebouwde reserves in het Zorgfonds meer dan 454 miljoen euro bedragen. Per jaar investeert men meer dan 5,3 miljoen euro in het Vlaams Pensioenfonds.

Mevrouw Sonja Becq : Ik heb wel een opmerking gemaakt over de zorgverzekering. Ik betreur het dat de tekorten in de gehandicaptensector deels werden opgevuld met geld uit het Zorgfonds.

Minister Dirk Van Mechelen : Minister Byttebier heeft daarop een sluitend antwoord gegeven.

Een volgende beleidskeuze toont duidelijk het verschil tussen deze paars-groene regering en de oppositie. De regering heeft beslist de groei van de middelen niet integraal aan te wenden, maar een deel ervan te gebruiken voor het doorvoeren van lastenverlagingen. Die vormen een sociale maatregel, want ze werken met centen en niet met procenten. Ze hebben een totale waarde van 2,88 miljard euro. Ongeveer 520 miljoen euro daarvan kwam van de afschaffing van het kijk- en luistergeld, wat een lastenvermindering van 225 euro per gezin betekende. Ook werden de afdieningen, de registratierechten, de successierechten, de heffingen op de schenkingen en vele andere lasten verminderd. De paars-groene regering heeft ervoor gekozen door lastenverlaging een aantal doelstellingen te realiseren. De verlaging van de registratierechten heeft bijvoorbeeld niet geleid tot een verlies van inkomsten, ondanks de doemscenario's die werden voorspeld. Dit beleid moet verder gemodereerd en gemoduleerd worden.

In deze begroting stegen de middelen voor Onderwijs met 265 miljoen euro, wat wijst op een grote inspanning van de regering. De middelen voor Welzijn stegen met 124 miljoen euro en die voor steden en gemeenten met 53 miljoen euro. Het budget van Openbare Werken is gestegen met 68,4 miljoen euro, terwijl Cultuur met een

stijging van 3,17 procent een verdubbeling van het budget kende tijdens deze regeerperiode.

Wat zijn de uitdagingen van de toekomst? Men zal de sociaal-economische relatie op een consequente wijze moeten verbeteren. In 2003 kon men een verbetering waarnemen doordat het aantal faillissementen afnam met 8,3 procent. Deze evolutie moet ook in 2004 worden aangehouden. De werkloosheid in Vlaanderen moet herleid worden tot minder dan 7 procent. Dit moet niet enkel gebeuren door het creëren van kennisjobs, maar ook door de nodige aandacht te besteden aan arbeidsplaatsen voor laaggeschoolden.

Vlaanderen is een land met vele KMO's, wat ons in staat stelde de algemene Europese economische crisis te doorstaan. Er moet meer werk gemaakt worden van het ondersteunen van starters. Wanneer sommige oppositieleden de bemerking maken dat er vier financieringskanalen voor starters komen, vind ik dat nog steeds beter dan geen. Ik hoop dan ook dat morgen het decreet over het ARKimedefonds kan worden goedgekeurd.

Dat de overgang van de oude naar de nieuwe economie niet vlekkeloos zal verlopen mag blijken uit het banenverlies bij Ford. Om deze overgang succesvol te maken moet de overheid de nodige aanzetten geven en werk maken van modernisering.

Het realiseren van de sociaal-economische uitdagingen gaat niet zonder aandacht te besteden aan de welzijnssector, die om transparante en duurzame oplossingen vraagt. Het vinden van deze oplossingen is steeds een eenzaak geweest voor de kabinetten-Dewael en Somers. Minister Bytberbeert heeft aangetoond welke middelen werden toegewezen aan het Vlaams Fonds. Zij heeft daarbij aangehaald dat de huidige middelen onvoldoende zijn en dat men een mogelijkheid moet vinden om deze te verhogen.

Om het hoofd te bieden aan de vergrijzing moet de regering blijvend investeren in het Zorgfonds en de schuldafbouw. De debatten hierover moeten voorbereid worden over de partijgrenzen heen.

Ook het voeren van een duurzaam milieubeleid is een uitdaging voor de toekomst. Twijfels aan het Kyoto-protocol zijn niet gerechtvaardigd. Er moet een redelijke samenwerking komen tussen de overheid, de werkgevers en de werknemers om de vooropgestelde doelstellingen te halen. Investeringsmiddelen in energietechnologieën en milieutechnologie zijn daarbij noodzakelijk.

De Vlaamse regering heeft in de mate van het mogelijke de lokale besturen van bijkomende middelen voorzien. Tijdens de volgende regeerperiode zal dit proces moeten worden voortgezet, aangezien de financiële positie van de gemeenten door externe omstandigheden is verzwakt. Volgens mij is de enige oplossing voor dit probleem het aanwenden van een deel van de Lambertmontgelden.

Deze regering heeft fors geïnvesteerd in infrastructuur. De renovatie van de Antwerpse ring is geen plezierige opdracht. We hebben toch in de nodige middelen voorzien omdat we verantwoordelijkheid nemen. Door consequent te investeren in verkeersveiligheid en mobiliteit heeft het openbaar vervoer aan belang gewonnen.

Meerderheid en oppositie zijn de komende zes maanden verplicht Vlaanderens orthodoxe begrotingsbeleid samen voort te zetten. We moeten de trendbreuk voortzetten. De budgettaire behoeften in de onderwijs, welzijn en cultuur moeten bevredigd worden. Daarnaast moeten we onze tariefpolitiek voortzetten, net zoals de lastenverlaging. We hebben de schuld gehalveerd en een Zorgfonds aangelegd. Ten slotte blijft het investeringsritme op peil.

Deze begroting vertaalt ons regeerprogramma. We moeten blijven streven naar transparantie en kostenefficiëntie want elke euro uit deze begroting is belastinggeld. We zullen ook de laatste zes maanden van deze regeerperiode verantwoord omspringen met de inspanningen van onze bedrijven en burgers. (*Applaus bij de VLD, sp.a, Groen! en VU&ID*)

Minister-president Bart Somers : Omdat dit de laatste begroting van deze regeerperiode is, maak ik van de gelegenheid gebruik om terug te blikken op de voorbije 5 jaar. In vaak moeilijke economische omstandigheden heeft deze regering de openbare financiën voort gesaneerd, geïnvesteerd in maatschappelijke behoeften en ten slotte de fiscale en de parafiscale druk verlaagd.

Nu geen enkele Europese overheid een evenwicht vindt tussen inkomsten en uitgaven slagen wij er voor de zevende opeenvolgende keer in een begroting met een overschot in te dienen. In Vlaanderen werd de openbare schuld op vijf jaar tijd teruggebracht van 6 tot 2,8 miljard euro. Daardoor zullen we er tijdens de volgende regeerperiode opnieuw in slagen op alle maatschappelijke uitdagingen in te gaan.

Vijf jaar lang is deze regering ingegaan op alle belangrijke maatschappelijke uitdagingen om de levenskwaliteit en de kansen van de burgers te vergroten. We investeren dit jaar 60 miljard frank meer in onderwijs dan in 1999. Het welzijnsbudget is op vijf jaar tijd met 766 miljoen euro gestegen. Het budget voor Cultuur en Jeugd is in dezelfde periode met 140 miljoen euro toegenomen.

Daarnaast kiezen we dit jaar opnieuw nadrukkelijk voor infrastructuurinvesteringen door extra middelen uit te trekken voor het Deurganckdok, het Masterplan Antwerpen en de prefinanciering van NMBS-investeringen.

Daarnaast heeft de Vlaamse regering er bewust voor gekozen om de belastingen van burgers en ondernemingen jaarlijks met 930 miljoen euro te verminderen. Op een moment dat de fiscale druk in dit land boven het Europese gemiddelde zit, kiezen wij op deze manier voor meer welvaart en welzijn.

Deze meerderheid heeft nadrukkelijk gekozen voor belastingverlaging, schuldverlaging en investeringen. CD&V verwijt ons de schuld niet genoeg afgebouwd te hebben. We hadden volgens hen meer moeten doen voor onderwijs, welzijn en in de zorgsector. Maar het CD&V-alternatief behoudt de hoge fiscale druk. De burgers hebben de keuze tussen ons en CD&V, die de belastingen wellicht nog wil verhogen.

De heer Eric Van Rompuy : Wij hebben duidelijk aangetoond dat deze regering de facturen gewoon doorschuift. Na de verkiezingen moeten we besparen en kunnen we niet alle beloften nakomen. Wij willen dat elk kind gelijk behandeld wordt in het onderwijs. De beloften aan de welzijnssector moeten nagekomen worden. Wij willen 15.000 nieuwe sociale woningen. Wij willen meer kinderopvang.

Deze regering doet alsof alles betaalbaar is. Als er moet gekozen worden, geven wij een voorkeur aan de maatschappelijke behoeften. Wij hebben een voorstel. De meerderheid heeft er een. Aan de kiezer om erover te oordelen.

Minister-president Bart Somers : De keuze wordt inderdaad heel duidelijk. Deze regering komt jaar na jaar met overschotten voor de dag. Deze regering halveert haar schulden. Deze regering investeert 60 miljard frank meer in onderwijs dan tijdens het laatste jaar dat CD&V in de regering zat. Deze meerderheid mag er trots op zijn dat ze geïnvesteerd heeft, de schulden gehalveerd en de fiscale druk verlaagd.

De heer Eric Van Rompuy : De kabinetten van de ministers Vanderpoorten en Somers houden morgen een persconferentie over de bouwachterstand in het onderwijs. Heel wat schooldirecties wachten op hun bouwsubsidies. Hiermee wordt bewezen dat de ministers niet in staat zijn hun facturen te betalen.

Tijdens de 11-juliverklaring kondigde de minister-president voor 2004 een moeilijk jaar aan, waarin veel zou moeten bespaard worden om niet in het rood te komen. Maar er wordt helemaal niet bespaard. Er worden simpelweg facturen doorgeschoven naar de volgende regeerperiode.

Minister-president Bart Somers : Wij zullen de Vlaamse openbare financiën kerngezond achterlaten. Wij weten dat tijdens de volgende regeerperiode de middelen van de Vlaamse overheid vanaf 2005 substantieel zullen toenemen dankzij het Lambermontakkoord. Het is een goede zaak dat de Vlaamse regering blijft nadenken over nieuwe vormen van publiek-private samenwerking om aan de infrastructuurbehoeften te kunnen voldoen.

De heer Luc Martens : Ik vraag het woord op grond van het Reglement.

De voorzitter : Het Reglement zegt dat de voorzitter het woord verleent. Uw fractie heeft al een ruime spreektijd gekregen.

De heer Luc Martens : Ik ervaar daarbij een zekere selectiviteit.

De voorzitter : De spreektijd werd afgesproken in het Bureau. Ik heb de CD&V-fractie bovendien een ruimere tijd toegekend, omdat ik als voorzitter van mening ben dat zij daar als grootste oppositiepartij recht op heeft.

Minister-president Bart Somers : In de Septemberverklaring heeft de Vlaamse regering zich ertoe verbonden tijdens het laatste jaar van de regeerperiode - voor iedere regering een moeilijk jaar - haar energie maximaal te richten op een sociaal-economische relancepolitiek.

De macro-economische indicatoren van de voorbije maanden tonen dat de internationale economie zich herpakt en dat het ondernemersvertrouwen en de groeiverwachtingen terugkeren. Dit is het ideale moment voor de overheid om impulsen te geven tot economisch herstel. Daarom zochten wij vanuit de Vlaamse regering meteen zoveel mogelijk maatschappelijke steun voor een aantal zeer concrete voorstellen en acties die tot het economische herstel kunnen bijdragen. Wij organiseerden het overleg met de werknemers- en de werkgeversorganisaties. De werknemers en vakorganisaties namen op een enthousiaste manier aan dit ongewone initiatief deel en kwamen met positieve voorstellen. Dit stemt me hoopvol.

Wij hebben ons door het opzetten van een conferentie in dit laatste jaar van de regeerperiode zeer kwetsbaar opgesteld ten aanzien van de oppositie. We riskeerden daarmee de kritiek dat we nu nog vlug iets organiseren om een zekere passiviteit van de voorbije jaren goed te maken. Dat is nochtans niet zo. Tijdens geen enkele regeerperiode werden dergelijke inspanningen gedaan voor bijvoorbeeld de sector van de autoassemblage.

We plaatsten onszelf in een catch 22-positie. Ofwel koos de regering ervoor een langetermijnvisie te ontwikkelen waarbij zij opdrachten meegeeft voor een volgende ploeg, ofwel beperkte ze zich tot maatregelen die op enkele maanden tijd konden gerealiseerd worden. Beide mogelijkheden staan uiteraard bloot aan kritiek. Maar onze regering combineerde ze. De langetermijnvisie is er wel degelijk. Over de grenzen van meerderheid, oppositie en sociale partners heen is er weinig verschil in mening wat de grote uitdagingen betreft. Verschillende analyses wijzen erop dat Vlaanderen, wil het zijn toekomst veilig stellen, voor de drie sporen van de Septemberverklaring moet kiezen.

Het eerste spoor is dat van de competitiviteit met de buurlanden. Daarin ligt een enorme taak voor zowel de federale als de Vlaamse overheid. Daarom kozen wij ervoor het gewestelijke aandeel van de onroerende voorheffing af te schaffen en de energiepolicies goed te structureren, uiteraard met inachtneming van de ecologische aspecten en in overleg met de grote bedrijven.

Het tweede spoor is dat van de logistiek. Wij zijn het logistieke hart van Europa ; we moeten er de komende jaren in blijven investeren. Het is een zeer goede zaak voor Vlaanderen dat P&O gisteren aankondigde dat het dankzij de aanpak van het Deurganckdok 1.500 directe arbeidsplaatsen kan creëren. Ik verwijs tevens naar prefinanciering van de Liefkenshoekspoortunnel, naar de 3 miljard investeringen om Antwerpen mobiel te houden, naar de felicitaties vanwege de Confederatie van de Bouw, en naar de inspanningen van collega Van Mechelen voor de virtuele mobiliteit.

Een derde spoor is de sprong naar de kenniseconomie. In De Tijd was vandaag te lezen dat Vlaanderen nu al 2,68 procent van zijn Bruto Regionaal Product investeert in Onderzoek en Ontwikkeling (O&O). De doelstelling van Lissabon om in 2010 tien procent van het BNP te besteden aan O&O willen wij in Vlaanderen reeds halen in 2007.

De heer Luc Van den Brande : De minister-president vertelt niets nieuws. Ik ben blij dat er na drie of vier jaar van totale stilstand eindelijk iets gebeurt. De minister-president kondigt een aantal initiatieven aan die reeds heel lang in de pijplijn zitten of waaraan hij geen enkele verdienste heeft. Veel dingen zijn gebeurd ondanks de Vlaamse regering.

Minister-president Bart Somers : Dat moet ik betwisten. We hebben een succesvolle politiek gevoerd. Inzake O&O behoort Vlaanderen tot de Europese top. Denk maar aan IMEC, aan het VIB of aan de nieuwe excellentiepolen.

Tijdens de ondernemersconferentie werden afspraken gemaakt rond vijf pakketten van maatregelen die we maximaal willen realiseren tijdens deze regeerperiode.

Wie een versterkt ondernemingsklimaat wil realiseren, moet daarmee beginnen in het onderwijs. Daarom hebben we afgesproken dat het ondernemerschap in de eindtermen zal worden opgenomen. We zien ook iets in het idee van CD&V om extra te investeren in stages en uitwisselingsprojecten, die scholieren en studenten vertrouwd moeten maken met de ondernemingswereld. We plannen ook een aantal andere maatregelen om meer mensen ervan te overtuigen met een eigen onderneming te starten. Een voorbeeld is het plan om starters maximaal te ontlasten van administratieve verplichtingen.

We hebben ook een pakket van maatregelen uitgewerkt om meer kanalen te openen waarlangs risicokapitaal kan worden gemobiliseerd : rechtstreeks van de overheid naar innoverende bedrijven via de talentenbank, via vriendenleningen, het Nederlandse tante Agaathstelsel, door het stimuleren van steun aan startende ondernemers door privé-personen en ten slotte door het ARKimedefonds dat hopelijk morgen zal worden goedgekeurd.

De industrie vraagt zich af of Vlaanderen kan helpen bij het ondernemen. Het antwoord van de ondernemersconferentie was positief. We hebben de ambitie om tijdens deze regeerperiode nog een reeks van maatregelen te realiseren. Samen met minister Bossuyt zal een beleid worden ontwikkeld inzake energie. Nog tijdens deze regeerperiode willen we 1.000 hectare extra industrieterreinen aansnijden. We zullen ook het systeem van de expansiesteun beter afstemmen op de behoeften van de ondernemingen. We doen ook inspanningen om van Flanders Investment and Trade een zeer offensief instrument te maken. Ten slotte willen we ook investeringen doen op het vlak van de milieutechnologie omdat we denken dat er daarvoor een markt is.

We willen ook een flankerend beleid voeren. Met een nieuw beleid van kinderopvang willen we jonge gezinnen de kans geven om meer te participeren aan de arbeidsmarkt. We zullen ook nagaan hoe we de basismobiliteit kunnen versterken met het oog op het woon-werkverkeer.

Ten slotte willen we ook de sociale economie versterken. Zij zorgt ervoor dat sommige mensen die moeilijk kunnen participeren aan de arbeidsmarkt, meer kansen krijgen. We willen een excellentiecentrum bouwen rond verantwoord en duurzaam ondernemen. Binnen de sociale economie willen we ook meer bedrijfstechische instrumenten introduceren.

Deze maatregelen zullen elk op zich niet voor een grote doorbraak zorgen. De heer Van Rompuy meent dat het wellicht beter is één sterke maatregel te nemen dan een batterij van maatregelen. Ik ben ervan overtuigd dat we een heel instrumentarium nodig hebben om het ondernemerschap in Vlaanderen meer kansen te bieden. Dit willen we maximaal realiseren vóór de verkiezingen.

Met de top van de Vlaamse administratie hebben we afgesproken dat er tegen januari twee scoreborden zullen worden uitgewerkt, zoals de heer Tobback suggereerde, één voor de afspraken van de ondernemersconferentie en één voor de maatregelen die tevoren reeds waren afgesproken. Bij iedere maatregel zal ook een realistisch tijdschema worden vermeld. De beide scoreborden zullen op het internet worden bekendgemaakt.

Op de ondernemersconferentie hebben we met de werkgevers en met de vakbonden afgesproken dat we nog vóór de verkiezingen twee of drie keer zullen samenkomen om te evalueren of de Vlaamse regering haar verbintenissen is nagekomen. Heel wat maatregelen kunnen nog worden gerealiseerd. Sommige maatregelen zullen we echter niet meer volledig kunnen implementeren, maar we zullen wel nog een deel van het pad kunnen afleggen.

Het CD&V-alternatief bevat heel wat maatregelen die op korte termijn niet kunnen worden gerealiseerd omdat ze een staatshervorming vergen. Het is het voorrecht van de oppositie dat ze zich kan permitteren om dergelijke voorstellen te doen. Voor de rest sluiten de CD&V-voorstellen nauw aan bij die van de Vlaamse regering. Er is dus een draagvlak voor het werk dat we doen.

Vermits ik het heel belangrijk vind te weten wat de oppositiepartijen zeggen, heb ik op de website van het

Vlaams Blok ook gezocht naar het standpunt van deze partij over de versterking van het ondernemerschap. Ik heb echter niets gevonden en dat vind ik merkwaardig. (*Applaus bij CD&V, de VLD, sp.a, Groen! en VU&ID*)

Deze regering is erin geslaagd drie belangrijke ambities hard te maken. Tegelijkertijd heeft ze een nieuwe impuls kunnen geven aan het sociaal-economische beleid. Het is niet onze bedoeling uit te bollen tot de verkiezingen.

We willen zo lang mogelijk blijven werken om zo veel mogelijk maatregelen waartoe we ons hebben verbonden, ook uit te voeren. Ik ben ervan overtuigd dat ook het Vlaams Parlement de komende maanden in dezelfde geest zal voortwerken.

De voorzitter : De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze besprekingen

De voorzitter : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2004.

- *De stemmingen over het amendement op artikel 6 en over artikel 6 worden aangehouden.*
- *De overige artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2004.

- *De stemmingen over de amendementen op artikelen 1, 2, 3, 6, 9, 18, 19, 20, 106, 125 en 128 en over de artikelen 1, 2, 3, 6, 9, 18, 19, 20, 106, 125 en 128 worden aangehouden.*
- *De overige artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2004.

De heer Luc Martens : We gaan niet akkoord met het terugschroeven van de middelen voor infrastructuur. Daarom hebben we een amendement ingediend.

Het is hemeltergend dat de minister-president daarover morgen een persconferentie geeft, maar weigert hier te antwoorden op onze vragen.

Minister-president Bart Somers : Zelfs met een gevoelige uitbreiding van de middelen voor schoolinfrastructuur, kan de achterstand niet weggewerkt worden.

Na een eerste overleg met de betrokkenen hebben we nu een aantal voorstellen uitgewerkt voor een structurele aanpassing van het systeem.

Die voorstellen zullen we toelichten op de persconferentie. Het is de bedoeling om zoveel mogelijk steun te verzamelen.

De heer Luc Martens : Dat vage antwoord voldoet niet. Morgen bespreken we hier een resolutie waarin mijn fractie een aantal voorstellen doet, onder meer samenwerking met de privé-sector komt aan bod. Staat dat ook in de regeringsvoorstellen ?

Minister-president Bart Somers : Morgen kan u mij vragen stellen over die voorstellen. Het doel van de persconferentie is verschillende denksporen toe te lichten.

De heer Gilbert Van Baelen : Ik vermoed dat de heer Martens zijn informatie bij de Guimardstraat haalt.

De heer Luc Martens : Wij hameren al jarenlang op die problemen. De meerderheid smeekt om ons voorstel van resolutie mee te ondertekenen en toch gunt de minister-president de primeur aan de pers.

Voorts hebben we nog een aantal amendementen ingediend om de onderfinanciering van het hoger onderwijs weg te werken en om een nieuwe onderwijsvoorrangsregeling in te voeren.

De heer Felix Strackx : De middelen voor de bouw van ouderenvoorzieningen dalen nu al jaren. Het Rekenhof wijst erop dat er onvoldoende middelen zijn om de reeds goedgekeurde dossiers te subsidiëren. Dat betekent dat als de financiële middelen gelijk blijven er ook in de komende jaren geen nieuwe aanvragen kunnen betoelaagd worden.

Ook voor de ziekenhuizen zal de vastleggingmachtiging al dit jaar opgebruikt zijn. In het amendement vragen we dat de middelen voor het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden aangelegenheden (VIPA) zouden stijgen met 100 miljoen euro.

Er wachten dossiers ter waarde van 176,5 miljoen euro op uitvoering. Onze eisen zijn dus bescheiden.

Ook in de gehandicaptensector zijn meer middelen nodig om de wachtlijsten weg te werken. Daarom hebben we een amendement ingediend, waarin we voorstellen om de middelen te verdubbelen.

Voorts vragen we een verhoging van het budget voor drugspreventie zodat een gecoördineerde, grootschalige aanpak mogelijk wordt.

Ik had ook graag gewezen op het stijgend aantal HIV-besmettingen. Na een dalende trend, neemt het aantal besmettingen nu weer toe.

Vele mensen verkeren immers in de waan dat AIDS te genezen is en denken niet meer na over de gevolgen van deze seksueel overdraagbare aandoening.

Wij pleiten dan ook voor een regelmatige, smaakvolle campagne.

Ten slotte hebben we onlangs ook het decreet gesteund ter promotie van de gezondheidspreventie en de ziektepreventie. Dit is een goed decreet.

De regering moet echter de nodige middelen vrijmaken zodat er een degelijk medisch-sociaal beleid kan gevoerd worden. Wij dachten hiervoor aan bedrag van 2,5 miljoen euro.

Mevrouw Sonja Becq : Ook voor het welzijnswerk hebben we een aantal amendementen ingediend.

Vooreerst hebben we een amendement ingediend rond het VIPA. Men heeft een aantal engagementen aangegaan. De voorziene middelen zijn echter niet voldoende.

Verder hebben we een amendement ingediend rond de bijzondere jeugdzorg. Vele instellingen kampen met werkingstekorten en niet meer degelijk functioneren.

Het voorziene traject voor inburgering moet er komen. Met de huidig beschikbare middelen is dit echter

onmogelijk. Een verhoging van het budget dringt zich dan ook op.

We vragen ook aandacht voor het armoedebeleid, de thuiszorg en personen met een handicap. Alle voorziene budgetten moeten ook daadwerkelijk besteed worden.

Ten slotte hebben we, naar analogie met wat nu voorzien is voor achterstallige intresten, ook een amendement ingediend.

Dat stipuleert dat, indien de overheid haar verplichtingen niet nakomt en voorzieningen leningen moeten aangaan, deze leningen gecompenseerd worden.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Wij dienden ook een amendement in zodat het Vlaams Fonds voor de Letteren een correcte dotatie ontvangt.

- *De stemmingen over de amendementen op artikelen 4, 5, 80, 87, 93, 94 en 98 en over de artikelen 4, 5, 80, 87, 93, 94 en 98 worden aangehouden.*
- *De stemmingen over de amendementen tot invoeging van de nieuwe artikelen 1bis, 65bis, 65ter, 82bis, 87bis en 95bis worden aangehouden.*
- *De overige artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN TWEDE AANPASSING VAN DE WERKINGSBEGROTING VAN HET VLAAMS PARLEMENT VOOR HET BEGROTINGSJAAR 2003

Bespreking en stemming

De voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van tweede aanpassing van de werkingsbegroting van het Vlaams Parlement voor het begrotingsjaar 2003.

De bespreking is geopend.

De heer Etienne Van Vaerenbergh, secretaris : Ik verwijs naar de uitgedeelde toelichting en wens te benadrukken dat, binnen de begroting, de nodige middelen gevonden werden om het gekende resultaat te bekomen.

De voorzitter : De bespreking is gesloten.

Mag ik aannemen dat het ontwerp van tweede aanpassing van de werkingsbegroting van het Vlaamse parlement voor het begrotingsjaar 2003 eenparig is aangenomen ? (*Instemming*)

ONTWERP VAN WERKINGSBEGROTING VAN HET VLAAMS PARLEMENT VOOR HET BEGROTINGSJAAR 2004

Bespreking en stemming

De voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van werkingsbegroting van het Vlaams Parlement voor het begrotingsjaar 2004.

De bespreking is geopend.

De heer Etienne Van Vaerenbergh, secretaris : Het gaat hier om een globaal bedrag van 75.842.100 euro. Voor de uitgavenbegroting werd een stijging van 5,10 procent vastgelegd.

De voorzitter : De bespreking is gesloten.

Mag ik aannemen dat het ontwerp van werkingsbegroting van het Vlaams Parlement voor het begrotingsjaar 2004 eenparig is aangenomen. (*Instemming*)

BEGROTING VAN DE VLAAMSE OMBUDSDIENST VOOR HET BEGROTINGSJAAR 2004

Bespreking en stemming

De voorzitter : Aan de orde is de begroting van de Vlaamse Ombudsdienst voor het begrotingsjaar 2004.

De bespreking is geopend.

De heer Etienne Van Vaerenbergh, secretaris : Deze begroting daalt met 58.794 euro. Ook op dit vlak werd er dus een inspanning geleverd.

De voorzitter : De bespreking is gesloten.

Mag ik aannemen dat de begroting van de Vlaamse Ombudsdienst voor het begrotingsjaar 2004 eenparig is aangenomen ? (*Instemming*)

BEGROTING VAN HET KINDERRECHTENCOMMISSARIAAT VOOR HET BEGROTINGSJAAR 2004

Bespreking en stemming

De voorzitter : Aan de orde is de begroting van het Kinderrechtencommissariaat voor het begrotingsjaar 2004.

De bespreking is geopend.

De heer Etienne Van Vaerenbergh, secretaris : De begroting neemt met 1.395.700 euro toe.

Dit is een stijging van 6 procent. Deze stijging is voornamelijk te wijten aan de aanwerving van bijkomend personeel.

De voorzitter : De bespreking is gesloten.

Mag ik aannemen dat de begroting van het Kinderrechtencommissariaat voor het begrotingsjaar 2004 eenparig is aangenomen ? (*Instemming*)

BEGROTING VAN HET VLAAMS INSTITUUT VOOR WETENSCHAPPELIJK EN TECHNOLOGISCH ASPECTENONDERZOEK VOOR HET BEGROTINGSJAAR 2004

Bespreking en stemming

De voorzitter : Aan de orde is de begroting van het Vlaams Instituut voor Wetenschappelijk en Technologisch Aspectenonderzoek voor het begrotingsjaar 2004.

De bespreking is geopend.

De heer Etienne Van Vaerenbergh, secretaris : De begroting voor deze instelling bedraagt 1.329.600 euro. Dit is een daling van 1.100 euro ten opzichte van vorig jaar.

De voorzitter : De bespreking is gesloten.

Mag ik aannemen dat de begroting van het Vlaams instituut voor Wetenschappelijk en Technologisch Aspectenonderzoek voor het begrotingsjaar 2004 eenparig is aangenomen ? (*Instemming*)

ONTWERPEN VAN DECREET

Tweede aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2003

Hoofdelijke stemming

De heer Jan Loones : Ik heb een stemafpraak met de heer Peeters.

De heer Chris Vandenbroeke : Ik heb een stemafpraak met de heer De Ridder.

- *Het ontwerp van decreet wordt, wat de gemeenschapsaangelegenheden betreft, met 62 stemmen tegen 49 bij 2 onthoudingen en, wat de gewestaangelegenheden betreft, met 60 stemmen tegen 48 bij 2 onthoudingen aangenomen.*

Tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2003

Aangehouden stemmingen

De voorzitter : Aan de orde zijn de aangehouden stemmingen over het amendement op de tabel bij artikel 2 en over artikel 2 van het ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2003.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Als dit amendement wordt goedgekeurd, worden mijn amendementen op de begroting 2004 ingetrokken. Iedereen erkent dat het Vlaams Fonds in 2003 een tekort heeft van 34 miljoen euro. De regering heeft voorgesteld de betalingen uit te stellen tot volgend jaar en heeft daarvoor 22,5 miljoen euro voorzien in de begroting 2004. Indien dit amendement wordt goedgekeurd, kan het probleem dit jaar al worden opgelost.

- *Het amendement wordt niet aangenomen.*
- *De tabel bij artikel 2 en artikel 2 worden aangenomen.*

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2003.

- *Het ontwerp van decreet wordt, wat de gemeenschapsaangelegenheden betreft, met 62 stemmen tegen 50 bij 2 onthoudingen en, wat de gewestaangelegenheden betreft, met 60 stemmen tegen 49 bij 2 onthoudingen aangenomen.*

Bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2003

Aangehouden stemming

De voorzitter : Aan de orde is de aangehouden stemming over het amendement tot invoeging van een nieuw artikel 1bis in het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2003.

- *Het amendement wordt niet aangenomen.*

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2003.

- *Het ontwerp van decreet wordt, wat de gemeenschapsaangelegenheden betreft, met 62 stemmen tegen 50 bij 2 onthoudingen en, wat de gewestaangelegenheden betreft, met 60 stemmen tegen 49 bij 2 onthoudingen aangenomen.*

Middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2004

Aangehouden stemmingsen

De voorzitter : Aan de orde zijn de aangehouden stemmingsen over het amendement op de tabel bij artikel 6 en over artikel 6 van het ontwerp van decreet houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2004.

- *Het amendement wordt niet aangenomen.*
- *De tabel bij artikel 6 en artikel 6 worden aangenomen.*

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2004.

De fractieleiders krijgen de kans om een stemverklaring te geven.

De heer Francis Vermeiren : Het verheugt me dat er tijdens het debat op positieve wijze naar een consensus werd gezocht. De CD&V-fractie gaat ermee akkoord dat wij morgen het ARKimedefonds zullen kunnen behandelen. Minister Van Mechelen heeft ons erop gewezen dat Vlaanderen ondanks de slechte economische situatie erop vooruit gaat. Het Gewest werd goed bestuurd, dus zal mijn fractie deze begroting goedkeuren. (*Applaus bij de VLD*)

- *Het ontwerp van decreet wordt, wat de gemeenschapsaangelegenheden betreft, met 62 stemmen tegen 50 bij 2 onthoudingen en, wat de gewestaangelegenheden betreft, met 60 stemmen tegen 49 bij 2 onthoudingen aangenomen.*

Algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2004

Aangehouden stemmingsen

De voorzitter : Aan de orde zijn de aangehouden stemmingsen over de amendementen op de tabel bij de artikelen 1, 2, 3, en 6 en op de artikelen 9, 18, 19, 20, 106, 125 en 128 en over de artikelen 1, 2, 3, 6, 9, 18, 19, 20, 106, 125 en 128 van het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2004.

- *De amendementen op de tabel bij artikelen 1, 2, 3 en 6 en op de artikelen 9, 18, 19, 20, 106, 125 en 128 worden niet aangenomen.*

- *De tabel bij de artikelen 1, 2, 3 en 6, en de artikelen 1, 2, 3, 6, 9, 18, 19, 20, 106, 125 en 128 worden aangenomen.*

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2004.

- *Het ontwerp van decreet wordt, wat de gemeenschapsaangelegenheden betreft, met 62 stemmen tegen 50 bij 2 onthoudingen en, wat de gewestaangelegenheden betreft, met 60 stemmen tegen 49 bij 2 onthoudingen aangenomen.*

Bepalingen tot begeleiding van de begroting 2004

Aangehouden stemmingsen

De voorzitter : Aan de orde zijn de aangehouden stemmingsen over de amendementen tot invoeging van een nieuw artikel 1bis, op de artikelen 4 en 5, tot invoeging van nieuwe artikelen 65bis en 65ter, op artikel 80, tot invoeging van een nieuw artikel 82bis, op artikel 87, tot invoeging van een nieuw artikel 87bis, op artikel 93, tot invoeging van een nieuw artikel 95bis en op artikel 98 en over de artikelen 4, 5, 80, 87, 93 en 98 van het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2004.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Ik probeer iedereen ervan te overtuigen de amendementen tot invoeging van de nieuwe artikelen 65bis en 65ter goed te keuren omdat ze de lasten verlagen zonder dat ze schatkist ook maar één euro kosten. Door de successierechten in rechte lijn te verlagen zal het aantal aangiften stijgen.

- *De amendementen tot invoeging van een nieuw artikel 1bis, op de artikelen 4 en 5, tot invoeging van nieuwe artikelen 65bis en 65ter, op artikel 80, tot invoeging van een nieuw artikel 82bis, op artikel 87, tot invoeging van een nieuw artikel 87bis, op artikel 93, tot invoeging van een nieuw artikel 95bis en op artikel 98 worden niet aangenomen.*
- *De artikelen 4, 5, 80, 87, 93 en 98 worden aangenomen.*

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2004.

- *Het ontwerp van decreet wordt, wat de gemeenschapsaangelegenheden betreft, met 62 stemmen tegen 50 bij 2 onthoudingen en, wat de gewestaangelegenheden betreft, met 60 stemmen tegen 49 bij 2 onthoudingen aangenomen.*

MOTIES VAN AANBEVELING

Beleidsbrief Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen

De voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie van aanbeveling van mevrouw Ann De Martelaer en de heren Koen Helsen, Jan Roegiers en Carlo Daelman tot besluit van het debat in commissie over de beleidsbrief Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen. Beleidsprioriteiten 2003-2004.

Mevrouw Sonja Becq : Wij gaan hier niet mee akkoord omdat het gaat over een 40/60-verdeling waarbij men de verbintenis voor 2003 niet nakomt. Hoewel minister Van Mechelen zegde voor 2004 de verbintenis aan te gaan hiervoor de nodige middelen te verschaffen, weten we nu al dat het Vlaams Fonds te weinig zal

krijgen. De erkenning van dit probleem vinden wij niet in deze motie terug.

- *De motie van aanbeveling wordt met 62 stemmen tegen 50 bij 2 onthoudingen aangenomen.*

Beleidsbrief Binnenlandse Aangelegenheden en Stedenbeleid

De voorzitter : Aan de orde is de motie van aanbeveling van de heer Bart De Smet, mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht en de heren Leo Peeters, Dirk Holemans, Dirk De Cock en Kris Van Dijck tot besluit van het debat in commissie over de beleidsbrief Binnenlandse Aangelegenheden en Stedenbeleid. Beleidsprioriteiten 2003-2004.

- *De motie van aanbeveling wordt eenparig door de 111 aanwezige leden aangenomen.*

Beleidsbrief Vlaams Woonbeleid

Aan de orde is de motie van aanbeveling van mevrouw Dominique Guns, de heer Carlo Daelman, mevrouw Ann De Martelaer en de heer Dirk De Cock tot besluit van het debat in commissie over de beleidsbrief Vlaams Woonbeleid. Beleidsprioriteiten 2003-2004.

- *De motie van aanbeveling wordt met 61 stemmen tegen 19 bij 31 onthoudingen aangenomen.*

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen morgen om 10 uur en 14 opnieuw bijeen om onze agenda verder af te werken. (*instemming*)

- *De vergadering wordt gesloten om 18.18 uur*

AANWEZIG

Wilfried Aers, Sonja Becq, Jos Bex, André-Emiel Bogaert, Mathieu Boutsen, Louis Bril, Jozef Browaeys, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Marc Cordeel, Carlo Daelman, Norbert De Batselier, Carl Decaluwe, Veerle Declercq, Dirk De Cock, Frans De Cock, Niki De Gryze, Hilde De Lobel, Ann De Martelaer, Wivina Demeester-De Meyer, Julien Demeulenaere, Jos De Meyer, Johan Demol, André Denys, Herman De Reuse, Johan De Roo, Claudine De Schepper, Bart De Smet, Jacques Devolder, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Gisèle Gardeyn-Debever, Sven Gatz, Jean Geraerts, Jos Geysels, Brigitte Grouwels, Dominique Guns, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Koen Helsen, Margriet Hermans, Dirk Holemans, Patrick Hostekint, Pieter Huybrechts, Yamila Idrissi, Gerald Kindermans, Patrick Lachaert, Boudewijn Laloo, Herman Lauwers, Julien Librecht, Marcel Logist, Jan Loones, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Johan Malcorps, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, André Moreau, Flor Ory, Jan Penris, Jean-Paul Peuskens, Stefaan Platteau, Frans Ramon, Didier Ramoudt, Jan Roegiers, Freddy Sarens, Johan Sauwens, Cis Schepens, Eddy Schuermans, Guy Sols, Jos Stassen, Steve Stevaert, Felix Strackx, Lucien Suykens, Jacques Timmermans, Bruno Tobback, Jul Van Aperen, Gilbert Van Baelen, Riet Van Cleuvenbergen, Marc van den Abeelen, Dany Vandenbossche, Walter Vandenbossche, Chris Vandenbroeke, Luc Van den Brande, Marleen Van den Eynde, Ria Van Den Heuvel, Mark Van der Poorten, Kris Van Dijck, Jan Van Duppen, Ilse Van Eetvelde, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Mieke Van Hecke, Ingrid van Kessel, Gilbert Vanleenhove, Jef Van Looy, Gracienne Van Nieuwenborgh, André Van Nieuwerkerke, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Etienne Van Vaerenbergh, Erna Van Wauwe, Josée Vercammen, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Miel Verrijken, Bob Verstraete, Robert Voorhamme, Johan Weyts, Paul Wille, Frans Wymeersch.

AFWEZIG MET KENNISGEVING

Anny De Maght-Aelbrecht, Jaak Gabriels, Eloi Glorieux, Leo Peeters : gezondheidsredenen ;

Peter De Ridder : buitenslands ;

Jan Laurys, Luk Van Nieuwenhuysen : ambtsverplichtingen.

AFWEZIG ZONDER KENNISGEVING

Dominiek Lootens-Stael.

